

GŁOS POMORZA

Organ PPS na Pomorze północne, Warmię i Mazury

Rok 2

Grudziądz-Kwidzyn-Sztum-Malbork-Elbląg, piątek, dnia 17 maja 1946 r.

Nr. 113

W przededniu traktatu pokojowego z Niemcami

W Paryżu dzieją się rzeczy niezwykle ważne i niezwykle istotne dla przyszłości Europy. Jeżeli dojdzie do skutku zapowiedziana na 15 czerwca konferencja pokojowa, mająca ustalić ostatecznie granice państw europejskich, to staniamy wobec wstępu do likwidacji zagadnienia niemieckiego w całej jego okazałości. Jeżeli ta konferencja nie dojdzie do skutku, to ujrzymy skonkretyzowane już projekty poszczególnych partnerów wielkiej polityki odnośnie Niemiec. I jedna i druga możliwość wymaga jak największej czujności opinii polskiej. Dlatego wszystkie wiadomości, napływające w tej chwili z Paryża, wysuwają się na czoło najbardziej nas interesujących informacji.

W obliczu tej poważnej, od momentu kapitulacji najpoważniejszej chwili dziejowej, Polska powziawszy twardą decyzję nieustępliwości w sprawie swej granicy na Odrze i Nysie, musi przy decyzji tej trwać w sposób stanowczy, zmuszający wszystkich do respektowania jej żądań. Liczyć musimy w pierwszym rzędzie na własne siły, każda pomoc państw, Polsce przyjaznych, będzie mile widziana — ale liczyć trzeba tylko na własne siły. Przypomnienie to jest konieczne, gdyż dają się już zauważyć wyraźne próby rozpętania naгонki międzynarodowej na Polskę. Trzeba więc w tym momencie uświadomić sobie jeszcze raz, kto jest z nami, a kto przeciwko nam.

Nasza granica na Odrze i Nysie ma bezwzględne poparcie w Rosji. W ostatnich tygodniach udziela nam coraz wyraźniejszego poparcia opinia amerykańska. Jest to również niezwykle cenny partner Polski w przyszłych zmaganiach traktatowych. Opinia angielska jest podzielona, część — występująca przeciwko Polsce — jest niewątpliwie silniejsza. Anglię można jednak przekonać faktami, bo ideologii ona nie rozumie. Na szczęście mamy w zapasie dużo faktów i dokumentów, na których opieramy nasz tytuł prawny do Ziemi Odzyskanych. Opinia Francji zaczyna się też rozlamywać i to na tle niepowodzenia francuskiego na jej granicy z Niemcami.

Jeżeli chodzi o mniejszych partnerów przyszłej konferencji pokojowej, to mamy jeszcze dużo czasu na analizę. Losy świata spoczywają w rękach głównych mocarstw i główne mocarstwa będą w dalszym ciągu wyłącznie odpowiedzialne za ich kształtowanie.

Wchodzimy w okres zdawania ostatecznego egzaminu. Należy skupić się i policzyć swoje siły i starannie je zmierzyć.

Anrzej Porębski

Misja radziecka w Krakowie

Kraków, 17. 5. Do Krakowa przybyli delegaci Wszechłosławińskiego Komitetu Z. S. R. R. w osobach: gen. por. gwardii Czuchomlina, płk. gwardii Moczalska, generalnego sekretarza Wszechłosławińskiego Komitetu ZSRR oraz prof. Zebracha, członka moskiewskiej Akademii Nauk.

Na lotnisko przybyli na powitanie: wicewojwód Rówiński, prezydent miasta ob. Krolak oraz delegacja krakowskiego DOW. Goście radzieccy pozostaną w Krakowie 3 dni dla nawiązania kontaktu ze sterami naukowymi oraz z istniejącymi na terenie Krakowa placówkami współpracy słowiańskiej, jak: Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Jugosłowiańskiej, Instytut Słowiański przy Uniwersytecie Jagiellońskim itp.

(PAP)

Władze Bezpieczeństwa wykryły organizację dywersyjną Stronnictwa Narodowego

Broń i środki bojowe, przygotowywane na rozkaz „delegatury londyńskiej”

Warszawa, 17. 5. Na terenie pow. sandomierskiego działała podlegająca bezpośrednio „delegaturze londyńskiej” organizacja dywersyjna nielegalnej organizacji, występującej pod nazwą Stronnictwa Narodowego. Organizacja ta, na rozkaz „władz londyńskich” przygotowywała broń i środki bojowe. Broń ta, wedle otrzymanych dyktiw, miała być użyta do napadów na

instytucje rządowe i działacze demokratycznych. Władze bezpieczeństwa wpadły na trop tej organizacji i aresztowały w krótkim czasie 27 jej członków, przy których znaleziono szereg kompromitujących dokumentów. W czasie przeprowadzonych rewizji znaleziono drukarnię i nielegalną prasę, wykryto 3 duże magazyny broni. Znaleziono w nich m. inn.: 3 działka przeciwlotni-

cze, kilka rakietnic, automaty szturmowe i zwykle RKM-y, dużo karabinów, granatów, hełmów, masek gazowych i masę amunicji, a także 2 radiostacje i powielacz. (PAP).

Zawieszenie działalności zarządów powiatowych PSL

Warszawa, 17. 5. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 16 maja r. zatwierdziła decyzję Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego o odnośnie zawieszenia działalności zarządów powiatowych PSL w Grójcu i Włoszczowej. (PAP).

Warszawskie związki zawodowe, a proces Fischera

Warszawa, 17. 5. W związku z procesem przeciwko b. gubernatorowi dystryktu warszawskiego — Fischerowi, Rada Zw. Zawodowych m. st. Warszawy poleciła poszczególnym związkom przedstawić materiały dotyczące strat w ludziach i strat materialnych, poniesionych przez związki w okresie okupacji niemieckiej, z jednoczesnym podaniem świadków. Dostarczone materiały dołączone zostaną do procesu przeciwko Fischerowi. (PAP).

Z obrad Zarządu Głównego Związku Górników przeciwko reakcji — „jednogłośnie „tak” górników

Katowice, 17. 5. W Katowicach odbyły się dwudniowe obrady plenum Głównego Zarządu Centralnego Związku Zawodowego Górników, na których byli obecni również przewodniczący oddziałów związku ze wszystkich ośrodków górniczych w Polsce. Po sprawozdaniu z dotychczasowej działalności omówiono zagadnienia obchodzące żywo górników polskich oraz podjęto szereg ważnych uchwał. Zwrócono m. in. uwagę na potrzebę głębszego uświadomienia robotników o znaczeniu i roli, jakie mają do spełnienia Rady Zakładowe na terenie poszczególnych zakładów pracy.

Wobec wzmocnienia akcji elementów reakcyjnych plenum Zarządu Głównego postanowiło zwrócić się do wydziałów zawodowych partyj robotniczych, aby przystąpić do szkolenia działaczy politycznych w kopalnianych kołach partyjnych. W uchwalonej jednogłośnie rezolucji Zarząd Główny Górników ostro potępił próby niektórych kół zagranicznej reakcji kwestionowania naszych granic na zachodzie. W związku ze zbliżającym się terminem referendum ludowego, górnicy stwierdzili, że na wszystkie pytania dadzą odpowiedź — „tak”. (PAP).

Na drodze poprawy bytu, spokoju i porządku „Chcemy spokoju — chcemy nauki”

Odezwa Centralnej Komisji porozumiewawczej akademickich organizacji młodzieżowych

Warszawa, 17. 5. Centralna Komisja Porozumiewawcza Akademickich Organizacji Młodzieżowych wydała odezwę do młodzieży akademickiej całego kraju. Po stwierdzeniu na podstawie bilansu rocznego trudu, że weszliśmy na drogę poprawy bytu, spokoju i porządku, w odezwie powiedziano:

„Koleżanki i Koleżdy! Wypadki, które miały miejsce w dniu 3 maja oraz następstwa tych wypadków zakłóciły spokój i wprowadziły niewłaściwe nastroje w nasze szeregi. Niestety znalazły się nieliczne grupy spakobierców ideologii ONR-u, którym nie odpowiada Polska Ludowa, nie odpowiada wyteżona praca nad odbudową kraju, nie odpowiada wyteżona atmosfera studiów. Wokół wypadków tych powstała mgła plotek i świadomych kłamstw. Do tych świadomych kłamstw należy pogłoska, że podczas krakowskich zajęć były ofiary wśród studentów. Jest to celowe kłamstwo, mające za zadanie sprowokowanie nowych zajęć i zakłócenie spokoju w społeczeństwie.

Koleżanki i Koleżdy! Nie dajcie się nikomu sprowokować, zachowajcie spokój i

powagę! Wiemy dobrze, jak bardzo potrzebują uzupełnienia przerzedzone kadry inteligencji zawodowej. Wiemy, że każda chwila zwłoki opóźnia niebezpiecznie proces normalizacji życia społecznego. Młodzież akademicka, która walczyła o Polskę z okupantem w szeregach organizacji podziemnych, w partyzantce i na szanach Warszawy, torturowana w hitlerowskich obozach koncentracyjnych, ma prawo uczyć się spokojnie i ma prawo przeciwstawić się zdecydowanie tym, którzy zakłócają normalny bieg studiów na wyższych uczelniach. Chcemy spokoju, chcemy nauki. Czekamy na nas zniszczony kraj, czeka nas praca nad podniesieniem kultury i dobrobytu narodu.”

Odezwę podpisały:

Związek Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej — Komitet Wykonawczy, Ogólnopolski Komitet Studijacej Młodzieży Wszeckiej — „Wici”, Akademicki Związek Walczki Młodych — „Życie” — Zarząd Główny, Związek Młodzieży Demokratycznej — Zarząd Główny. (PAP).

„Głos Pomorza”

przynosi najświeższe wiadomości z kraju i zagranicą.

Prosimy porównać!

Z konferencji paryskiej.

Grecja domaga się zwrotu części Albanii Pretensje Czechosłowacji do Węgier

Paryż, 17. 5. Po przyjęciu wniosku sekretarza stanu Byrnasa, dotyczącego rewizji układu o zawieszeniu broni z Włochami, ministrowie spraw zagranicznych 4 mocarstw postanowili odroczyć posiedzenie do 15 czerwca.

Ministrowie 4 mocarstw położyli swoje podpisy pod zrewidowanym tekstem rozejmu z Włochami, który następnie będzie podpisany przez premiera włoskiego de Gasperi i naczelnego dowódcę wojsk sojuszników okręgu śródziemnomorskiego gen. Morgana.

Obecne warunki rozejmu z Włochami dają demokratycznym Włochom znacznie większą swobodę gospodarczą i polityczną, niż pierwotny układ o zawieszeniu broni.

Min. Mołotow sprzeciwił się umieszczeniu sprawy austriackiej na porządku obrad Rady Ministrów Spr. Zagr., gdyż dotychczas nie opracowano jeszcze 5 traktatów pokojowych, dla których zwołano obecną konferencję.

W sprawie odszkodowań wojennych od Włoch komisja ekspertów, na czele której stoi przedstawiciel Zw. Radzieckiego, nie osiągnęła porozumienia. Zagadnienie to, zostało z powrotem przekazane zastępcom ministrów spraw zagr. do dalszego opracowania.

Przed zakończeniem obrad, min. Bevin podał do wiadomości, iż wpłynęła nota rządu greckiego, żądająca zwrotu od Albanii północnej części Epiru. Minis rowie postanowili sprawę tę rozpatrzyć na następnej sesji konferencji dn. 15 czerwca.

Min. Mołotow oświadczył, iż otrzymał memorandum, w którym rząd Czechosłowacji przedstawił swoje pretensje do Węgier. (PAP).

Republikańska Hiszpania oskarża gen. Franco Wywiad z prezydentem Barrio

Paryż, 17. 5. Martinez Barrio, prezydent Hiszpanii republikańskiej, udzielił wywiadu przedstawicielowi „Cite-Soir”, w którym oświadczył, że rząd Republiki, składający się z wszystkich partyj, od prawicy republikańskiej po skrajną lewicę oraz partie polityczną są całkowicie zgodne w 3 następujących punktach:

1. Odzyskania terytorium narodowego i przywrócenia Republiki.
2. Zapewnienia ładu i poszanowania praw republikańskich.
3. Zasięgnięcia drogą demokratyczną opinii kraju w celu ustalenia formy ustroju, jakiego sobie kraj życzy.

W tym samym numerze „Cite-Soir” zamieszczono artykuł, w którym nawiązuje do oskarżenia pod adresem Franco, jakie ma złożyć przed ONZ premier Giral. Zwraca uwagę specjalny charakter sprawy hiszpańskiej, który jego zdaniem znajduje wyraz w memorandum. Sprawa hiszpańska, zdaniem dziennika jest międzynarodową i powinna być uregulowana trybem międzynarodowym. Dyktatura Franco, który otacza opieką resztki faszystów europejskiego, może wywołać stan wzburzenia i niepewności w Europie. Wreszcie obecny reżim w Hiszpanii prowadzi kampanię antyfrancuską i używa swej armii w sile 840.000 ludzi dla celów prowokacji i terroru. (PAP).

Uroczystość wręczenia dyplomów partyzanckich

Bydgoszcz (PAP). W rocznicę zwycięskiego zakończenia wojny w Robotniczym Domu Kultury w Bydgoszczy odbyła się uroczystość wręczenia partyzantom zamieszkałym na terenie Pomorza dyplomów „Żołnierzy demokracji za walkę z najeźdźcą niemieckim o Polskę, Wolność i Lud”. Akt wręczenia dyplomów dokonał poseł do KRN pułk. Maślanka, który w przemówieniu swym podkreślił, iż KRN nadała dyplomy honorowe byłym uczestnikom walk o niepodległość, którzy tak jak w czasie wojny, tak i obecnie w pracy pokojowej dla kraju nie szczędzą trudów, stojąc na straży demokracji i postępu społecznego.

Straty wojenne polskiej floty handlowej

Warszawa, 17. 5. Całkowite straty wojenne w polskiej flocie handlowej wyrażają się cyfrą około 90.000 rejestrowanych ton brutto, wartości około 88 milionów zł. przedwojennych. Odszkodowania, jakie nam przypadnie tytułem udziału w reparacjach wojennych, wyrażają się cyfrą około 54.000 ton brutto. Wobec tego, będzie stanowić za tym zaledwie częściowe pokrycie strat poniesionych przez polską marynarkę handlową dla odzyskania zwycięstwa. (PAP).

Kłamstwo niemieckie triumfuje

„Indyjski głód” w brytyjskiej strefie okupacyjnej

Hamburg (ZAP). — Wysilki kłamliwej propagandy niemieckiej zdolały przekonać kierowników UNRRA, a przez nich także prezydenta Trumana, że w brytyjskiej strefie okupacyjnej paruje głód taki sam, jak w Indiach. Ostatnie oświadczenie prez. Trumana nakazuje traktować na równi akcje pomocy żywnościowej, przewidziane dla Indii i dla Niemców w brytyjskiej strefie okupacyjnej.

Sukces niemieckiego kłamstwa jest niewątpliwie. Porządki przytaczamy list Anglika M. B. Campbela, wysłany do wydawcy „Daily Telegraph”, opisujący faktyczny stan sytuacji żywnościowej w brytyjskiej strefie okupacyjnej.

„Sir, jestem w Niemczech już dość długo, by móc sobie zdać sprawę ze stosunków, jakie tutaj panują. Ci, którzy opisują Niemcy jako kraj spustoszonego do tego stopnia, że nie wiadomo, od czego zacząć, by sobie jako tako dać radę, niezawodnie mogą mieć na myśli jedynie okolice zbombardowanych wielkich miast.

A tymczasem w Niemczech są rozległe obszary wiejskie, na których farmerzy i chłopcy żyją sobie wygodnie i w dostatku, zwłaszcza od kiedy usunęto gestapowców. Mieszkam w wielkiej wsi, gdzie nie ma ani śladu biedy. Ludność jest dostatek i modnie ubrana, dzieci są obrazem zdrowia.

Popatrz na tych ludzi — rzekł kiedyś do mnie znajomy żołnierz — nikt by nie powiedział, że to naród podbit. Milami całymi we wszystkich kierunkach są tu rozsiadane małe gospodarstwa, we wszystkich widziałem całe siada kur, kaczek, gęsi i indyków.

Nie widać tu nigdzie jakiegokolwiek niedostatku, albo braku żywności. Nie zdarzy się jednak, by który z tych zamożnych gospodarzy przyjął do siebie kogokolwiek z okolic dotkniętych wojną. O, żyją sobie spokojnie, ciesząc się ze swego dostatku, pozostawiając Brytyjczykom kłopotanie się i troskę o dotkniętych gorszym losem. Równocześnie nas, Anglików, zmuszonych przez sześć lat kartkami do ograniczania się w żywności i odzieży, wyzywa się do spieszenia z pomocą Niemcom z pomocą, apelując do poczucia obowiązku i poświęcenia się, podczas gdy setki tysięcy Niemców poza zniszczonymi miastami „stoi sobie spokojnie na uboczu i nikt z nich nic nie robi”.

Niemcy ukrywają swoją żywność

Berlin (ZAP). Komendantura Sprzymierzonych zgodziła się na rozpoczęcie wolnego handlu środkami żywnościowymi w Berlinie i na odbywanie targów na warzywa i produkty wiejskie. Pierwszy taki targ miał się odbyć 13 maja. Tymczasem nadzieje tych, którzy wybierali się po zakup warzywa, jajek, czy masła, zostały zawiedzione. Rolnicy bowiem niemieccy prawie, że nie pokazali się w Berlinie. Przekupnicy na targu niemal, że nie było. Zdaniem obserwatorów takie zupełne fiasco targu ma swoją przyczynę w tym, że Niemcy nie chcą pokazywać Sprzymierzonym, że mogliby pokrywać zapotrzebowanie żywnościowe Berlina bez pomocy Aliantów.

Walka ze skutkami biologicznego wyniszczenia narodu

Warszawa. (PAP). W dniu 10 bm. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na wniosek prezesa Centralnego Urzędu Planowania powołał do życia Komisję do walki ze skutkami biologicznego wyniszczenia narodu, której celem będzie przeprowadzenie planowej akcji odbudowy zdrowia fizycznego społeczeństwa polskiego, przede wszystkim młodzieży i dzieci.

Wojna i jej skutki, w szczególności celowo wyniszczająca polityka okupanta spowodowała nie tylko wielomilionowe straty w zamordowanych i poległych, ale również ogromne wyniszczenie biologiczne i osłabienie siły vitalnej narodu. W stosunku do norm przedwojennych, śmiertelność ogólna wzrosła; na gruźlicę choruje około 1.300.000 ludzi, 80% dzieci w wieku szkolnym wykazuje dodatni odczyn Pirqueta (organizm chory lub zagrożony gruźlicą), 400.000 ludzi cierpi na jaglicę.

Depopulacyjna polityka okupanta nie ograniczyła się tylko do konsekwentnego wyniszczenia zdrowia fizycznego narodu, ale również wpływała celowo na osłabienie zdrowia psychicznego — specjalnie młodzieży — poprzez sprzyjanie

wyzwalaniu się najniższych instynktów ludzkich, popieranie nałogów i alkoholizmu. Stan ten wymaga planowej akcji apelacyjnej, która wyjdzie poza ramy stosowanych dotychczas środków zaradczych w skromnych budżetach Ministerstwa Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej oraz Oświaty.

W skład nowopowołanej specjalnej Komisji do walki ze skutkami biologicznymi wyniszczenia narodu — pod przewodnictwem Ministra Zdrowia — wejdą: prezes Centralnego Urzędu Planowania (sekretariat), delegaci Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Oświaty, Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, przedstawiciele Komisji Centralnej Zw. Zawodowych, Zw. Sam. Chłopskiej, Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz Chłopskiego Tow. Przyjaciół Dzieci.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów rozpatrzy i zatwierdzi plan akcji Komisji na rok 1946, określi źródła i sposoby pokrycia kosztów, oraz poleci uwzględnić w trzyletnim planie gospodarczym zadania, związane z odbudową zdrowia fizycznego i psychicznego narodu.

Ograniczenia konsumpcyjne

W związku z ciężką sytuacją aprowizacyjną w Europie wprowadzone zostały ostatnio dalsze ograniczenia konsumpcyjne w Wielkiej Brytanii, Holandii i Grecji. W celu zmniejszenia spożycia zboża wprowadzony został w Anglii 90% przemiał mąki i ograniczona została produkcja biskoptów i ciast o 20%, a piwa o 15%. Poza tym konsumpcja tłuszczu została zmniejszona do 80% dotychczasowego spożycia. Na wzwanie, skierowane przez generalnego dyrektora UNRRA do krajów europejskich o obniżenie konsumpcji chleba cały szereg krajów ograniczył spożycie do 250—300 gr. Ostatnio np. w Grecji przydział chleba został zmniejszony do 250 gr. dziennie, a w Holandii do 300 gr. dziennie na osobę.

Jeśli w znacznie bogatszych krajach wprowadzone są coraz wydatniejsze ograniczenia konsumpcyjne, to tymbarziej były one konieczne u nas, choćby ze względu na ogólną sytuację aprowizacyjną kraju oraz pewne ograniczenia dostaw UNRRA.

W okresie, który nas dzieli od nowych zbiorów, musimy się zdobyć na najwyższy wysiłek i tak oszczędnie gospodarować posiadanymi zapasami, aby uniknąć zbędnych trudności, mogących poważnie zakłócić prowadzoną z takim wysiłkiem odbudowę gospodarki narodowej. Przede wszystkim musimy dołożyć wszelkich starań, aby pozostałe zaległości rolnictwa w świadczeniach rzeczowych były jak najszybciej ściągnięte.

Poza tym nikt nie powinien się uchylać od wykonywania przepisów ograniczających w określone dni spożycie pewnych artykułów żywnościowych, których musimy oszczędzać, aby starczyło dla wszystkich, a zwłaszcza tych, którzy czynnie współpracują przy odbudowie kraju i za swą ciężką i odpowiedzialną pracę otrzymują skromne wynagrodzenie według cen sżywnych. Dla tych ludzi nie może zabraknąć żywności choćby dlatego, że stanowi ona znaczną część ich wynagrodzenia za pracę, posiadającą doniosłe znaczenie z punktu widzenia ogólnopństwowego.

Program francuskiej partii komunistycznej

Za zupełnym zniszczeniem faszyzmu i hitleryzmu

Paryż (PAP). Francuska Partia Komunistyczna opracowała program odbudowy Francji na podstawach demokratycznych, który zamierza przedstawić do aprobaty narodowi francuskiemu.

Program, składający się z 10 punktów, przewiduje upaństwowienie banków, ciężkiego przemysłu, stoczni oraz przemysłu chemicznego, gwarantując jednocześnie inicjatywę prywatną w handlu i w przemyśle lekkim. Gospodarka rolnicza Francji winna być unowocześniona. Chłop bezrolny winien otrzymać ziemię. W możliwym najkrótszym czasie należy zlikwidować „czarny rynek” i powołać powrócić do wolnego obrotu.

W polityce finansowej partia popiera odzyskanie mienia francuskiego za granicą, wprowadzenie progresywnych podatków oraz podwyższenie płac.

Partia komunistyczna domaga się również otoczenia specjalną opieką dzieci i niemowląt oraz udzielenia obywatelstwa francuskiego wszystkim obcokrajowcom, którzy pracą swoją przyczynili się do odbudowy kraju i pragną zostać obywatelami

francuskimi. Naucezanie zarówno średnie, jak i uniwersyteckie, powinno być bezpłatne. Przy pomocy uczonych, pisarzy i artystów należy przeprowadzić demokratyzację systemu nauczania. Wymuśnięto również żądanie podniesienia stopy życiowej i zagwarantowania swobód demokratycznych przez konstytucję.

Armia francuska powinna być oparta na zasadach prawdziwej demokratycznej. Służba wojskowa będzie skrócona. Pokój i bezpieczeństwo Francji muszą być zabezpieczone przez zupełne zniszczenie faszyzmu i hitleryzmu oraz zlikwidowanie rżniemu generała Franco w Hiszpanii.

Polityka zagraniczna opierać się będzie na zasadzie zbiorowego bezpieczeństwa i popierania ONZ, Pakt francusko-radziecki powinien być wzmocniony przez zawarcie sojuszu między Francją a Wielką Brytanią oraz przyjaznymi stosunkami ze Stanami Zjednoczonymi. Francja musi powrócić do swojej tradycyjnej polityki w stosunku do Europy centralnej i państw bałkańskich, niszcząc ra zawsze imperializm niemiecki.

Hamburg wyciąga rękę po meble

Hamburg. (ZAP) — Kierownicy życia niemieckiego w Hamburgu ocenili, że starania o pomoc żywnościową dla brytyjskiej strefy okupacyjnej zostały uświetnione pełnym sukcesem, rozpoczęli propagandę na nowym odcinku. „Hamburg nie ma mebli” — oto nowe hasło, którym napelnia się uszy litościwych zwycięzców. „Dokładne” niemie-

ckie statystyki podają, że 27.000 rodzin przesiedlonych przybyło do Hamburga zupełnie bez mebli, a poza tym jest jeszcze 200.000 hamburczyków, którzy do tej pory nie wrócili i których także trzeba będzie zaopatrzyć w meble i cały sprzęt domowy.

Poczekajmy więc, a może usłyszymy, że powstała jakaś „UNRRA meblowa” dla Niemców.

Nie chcemy by to się powtarzało!

Cała prasa krajowa donosi stale o różnych ograniczeniach żywnościowych nie tylko w Polsce, lecz nieomal na całym świecie.

Nie dziwnym się temu. Sześćdziesiątka wojna, jak i ostatnie nieurodzaje w różnych częściach świata, nie tylko poważnie, ale bardzo poważnie nadzarpnęły światową sytuację żywnościową.

Kraj nasz, którego sytuacja żywnościowa przedstawia się niemniej poważnie, m. in. odczuwa dotkliwy brak bydła i trzody.

Nasz stan posiadania bydła w stosunku do przedwojennego wynosi zaledwie 30%.

To też notatka p. t.: „Kielbasi niebezpieczeństwo”, zamieszczona w nr. 129 „Robotnika”, posiada wprost alarmujące znaczenie.

Od jej treści: „Od chwili wprowadzenia ograniczeń sprzedaży mięsa, kroniki Pogotowia Ratunkowego (mowa o Warszawie) notują raptowny wzrost wypadków poważnych, a nie rzadko śmiertelnych zatruciu nieświeżą kielbasą. Zwłaszcza w ostatnim okresie upalnych dni wiosennych, wypadków zatruciu było szczególnie dużo.

Wytłumaczenie tego jest proste. Rzeźnicy, licząc na wzmógłszy popyt w dniach dozwolonej sprzedaży mięsa, gromadzą zbyt duże zapasy, część towaru zostaje i ulega zepsuciu. Zepsute mięso nadaje się doskonale — zdaniem nieuczciwych rzeźników — na kielbasy, bo zmielone i uwędzone nie zdradza prawie niczym swego prawdziwego stanu.

Słuszne i konieczne ograniczenia sprzedaży mięsa nie mogą stać się przyczyną coraz to nowych wypadków zatruciu. Odpowiednie czynniki muszą natychmiast wprowadzić ścisłą kontrolę sprzedawanych wędlin, a winnych pociągnąć do jak najsurowszej odpowiedzialności. Na razie, zanim to nastąpi, powinniśmy wstrzymać się od kupowania wszelkiego rodzaju wędlin, a zwłaszcza kielbas.

Podczas gdy robotnik nasz za szyby wystawowej — obliżając się nieraz — ogląda mięso i kielbasę, tam towar ten — najspokojniej w świecie — psuje się.

Nie chcemy, by takie rzeczy się powtarzały, bo nas na to nie stać!

Czy nie było by lepiej — jeśli tego towaru jest nadmiar, rozdzielić go po cenach znizowanych — naturalnie jeszcze nie zepsutego — pomiędzy stołki robotnicze, by i robotnik skosztował tego „laksusu”?

Czas skończyć z marnotrawstwem — wołamy gromkim głosem.

Jur.

Zniszczenia wojenne miast województwa gdańskiego w cyfrach

Gdańsk. Gdynia, Sopot i Elbląg, skutkiem działań wojennych posiadają zniszczonych domów o łącznej kubaturze 17.950.270 metrów sześciennych, w tym 10.532.400 mtr. sześciennych domów, do tego stopnia zniszczonych, iż nadają się jedynie do rozbiórk.

W Gdańsku istnieje 6.000 budynków całkowicie — zaś 1.700 częściowo zniszczonych. Budynków zniszczonych ponad 60% posiada Gdańsk o łącznej kubaturze 8.752.970 metrów sześciennych. Ogólna kubatura zniszczonych domów w Gdańsku wynosi 14.265.740 metrów sześciennych.

W Gdyni jest 1.000 budynków całkowicie, zaś 2.740 częściowo zniszczonych. Ogółem zostało zniszczonych budynków o kubaturze 447.700 mtr. sześciennych.

Na terenie miasta Sopotu znajduje się 100 budynków całkowicie zniszczonych. Kubatura domów zniszczonych ponad 60% wynosi 381.760 mtr. sześciennych. Ogółem kubatura budynków zniszczonych w Sopocie wynosi 801.830 mtr. sześciennych.

Miasto Elbląg posiada 1.650 budynków całkowicie zniszczonych, oraz 2.870 zniszczonych częściowo. Łączna kubatura zniszczonych domów wynosi 2.435.000 mtr. sześciennych, w tym budynków zniszczonych ponad 60% — 1.285.000 mtr. sześciennych. (PAP).

Niemieckie formacje wojskowe w brytyjskiej strefie okupacyjnej

Moskwa. (PAP) — Cała prasa radziecka zamieszcza wiadomości korespondenta amerykańskiej gazety „PM Times”, zawierające oświadczenie jednego z oficerów wojsk amerykańskich, złożone przezeń w dniu 6 marca władzom amerykańskim w Niemczech.

Około 20 lutego 1946 roku w czasie mego 3 dniowego pobytu w Brunswiku w strefie brytyjskiej okupacji Niemiec — oświadczył ów oficer — zobaczyłem dwie kompanie żołnierzy niemieckich, ubranych w granatowe mundury, posiadających karabiny i naboje. Fakt posiadania przez nich naboju potwierdził major 5 dywizji angielskiej. Każda kompania składała się z 125 do 150 ludzi. W czasie przemarszu kompanii dowodził nimi Niemiec, nie mogłem jednak stwierdzić, czy byli to oficerowie czy też podoficerowie. Ze strony wyższego dowództwa, które najwłaściwiej zachęcało do tych ćwiczeń, nie podano wyjaśnień, chociaż jest to sprawa ogromnie ważna, do obrony czego i do obrony przed kim przechodzą ci Niemcy ćwiczenia? Drzy, niejsze grupy żołnierzy niemieckich widzieliśmy również w innych częściach strefy brytyjskiej.

Wspomniany dziennik amerykański pisze, że „przebieg konferencji ministrów spraw zagranicznych w Paryżu łatwiej zrozumie w świetle faktów, wskazujących na to, że rząd angielski nie przestrzegł uchwał poczdamskich o rozbrojeniu i demilitaryzacji Niemiec”.

Premiowa Pożyczka Odbudowy Kraju, to prosta droga do jaśniejszego Jutra Polski!

Odra i jej dorzecze

Minęła już od roku zawierucha wojenna, a jeszcze niezupełnie wyszliśmy na Ziemiach Odzyskanych z pierwszego okresu, który można nazwać okresem planowania na krótką metę, czyli rozwiązywania problemów narzuconych nam z konieczności, wymagających doświadczonego organizowania życia. Wynika to z rzeczywistości wytworzonej przez wojnę.

Spółceństwo nie uświadomiło sobie jeszcze w pełni wyrosłych i wyrastających nadal problemów, związanych z organizacją życia gospodarczego na długą falę. Problemy te jednak narzucają się coraz gwałtowniej i coraz natarczywie domagają się rozwiązania.

Do tych kwestii należy jako jedno z najistotniejszych — zagadnienie Odry, głównej arterii życiowej Ziemi Zachodnich. Zagadnienie Odry związane jest przede wszystkim ze Śląskiem. Bo od ożywienia tej arterii komunikacyjnej zależy w znakomitej mierze sprawa uaktywnienia gospodarczego Śląska. Spojrzawszy na mapę, zrozumiemy, dlaczego Odra stanowi dla Śląska tak istotne znaczenie zarówno z geopolitycznego punktu widzenia, jak i dla gospodarczych możliwości rozwojowych.

Gdy badamy dział wód Odry, czyli tereny objęte jej dorzeczem, narzuca nam się najważniejsza cecha, że dopływami swymi wiąże się Odra geograficznie, nierozdzielnie z ziemiami polskimi. Lewo-brzeżnych dopływów ma Odra bardzo niewielką ilość o krótkim zasięgu i to głównie w górnym biegu, łącząc Dolny Śląsk aż pod Nysę Łużycką w jedną całość. Odra łączy górnicze i przemysłowe Bałtykiem i Skandynawią, a dalej ze światowymi portami zachodnio-europejskimi. Z drugiej strony na południu wyznacza możliwości nawiązania kontaktów handlowych z Bałkanami i krajami Bliskiego Wschodu. Wreszcie ściślejsze w przyszłości połączenie systemów rzecznych Wisły i Odry utworzy z Polski trwałą całość gospodarczą. Z tym problemem wewnętrznie — gospodarczym zajął się ściśle przez powiązanie systemu rzecznej Odry ze Sprewą i Hawelą do Łaby, a dalej Wezery i Renu, problemy gospodarcze ogólnie — europejskie o olbrzymim znaczeniu. Polska wiązała się w ten sposób w trwały system gospodarczy ogólnieuropejski, który oczywiście poza korzyściami gospodarczymi przyniesie i korzyści polityczne wskutek znacznego wzrostu ciężaru gatunkowego Polski na terenie międzynarodowym.

Znaczenie Odry jako drogi komunikacyjnej podniosło się znacznie od roku 1939, gdy ukończono budowę kanału t. zw. węglowego od Koźła do Gliwic (gdzie znajduje się port długości 40 km), dostępnego dla statków 750 ton. Przeprowadzenie kanału węglowego pozwoliło na połączenie Górnego Śląska z Bałtykiem, a przez połączenie Odry kanałami przez Sprewę i Hawelę z Łabą, Wezerą i Renem, umożliwiło wodne połączenie Śląska z Zachodem.

Odra w środkowo-europejskim systemie rzeczonym odegra w najbliższej przyszłości o wiele większą rolę, z chwilą ukończenia budowy kanału Odra-Dunaj, którego budowę rozpoczęto w obecnej wojnie. Krótki jeszcze odcinek, przebiegający przez ziemie polskie, pozostaje do wykonania. Uzyskujemy wówczas połączenie — przez Odrę i Dunaj — Morza Czarnego z Bałtykiem. Nie potrzeba w tym wypadku szeroko się rozwodzić na temat korzyści i znaczenia, wynikających z takich możliwości tranzytowych dla Polski, szczególnie dla Śląska. Handel z Bałkanami, Bliskim a nawet Dalekim Wschodem oraz z Anglią, Holandią, Danią i państwami skandynawskimi szedłby przez ziemie polskie.

Wyraźnie przed nami zarysowują się możliwości rozwoju naszego życia gospodarczego, a zatem bogactwa i dobrobytu. Od nas, od naszej polityki i przemysłowej działalności, wolnej od doktrynerstwa zależy, abyśmy te możliwości zrealizowali. Zadania swoje traktujemy poważnie. Jest to bowiem historyczne zadanie dla naszego pokolenia. Wyrazem tej świadomości był manifestacyjny Tydzień Ziemi Odzyskanych, urządzony przez społeczeństwo pod przewodnictwem Polskiego Związku Zachodniego. Manifestacje Tygodnia stały się nowym bodźcem do konstruktywnej i planowej pracy całego narodu wokół zagospodarowania i pełnego zaludnienia Ziemi Odzyskanych.

Z Ziemi Odzyskanych

ELBLĄG

Nad czym obradowali ojcowie miasta

W dniu 29 ub. m. odbyło się plenarne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej miasta Elbląga pod przewodnictwem ob. Dziewiezia, który przyjął słobowanie nowostępujących członków MRN, ob. Minickiego, Reichego oraz Kozakiewicza Mariana. Następnie ob. Wiśniewski odczytuje protokół z ostatniego nadzwyczajnego posiedzenia MRN z dnia 18. 4. 46 r., oraz przemowę ob. Ministra Kwiatkowskiego z Konferencji w dniu 17. 4. br.

Ob. Flejsher Stefan referuje budżet Rady na 3 miesiące i to kwiecień, maj i czerwiec, który został jednogłośnie uchwalony. Ob. Inż. Cetner referuje budżet Zarządu Miasta i składa sprawozdanie Komisji Finansowo-Budżetowej w zastępstwie nieobecnych członka Prezydium MRN Niepokulczyńskiego, Ob. wiceprezident Bartoszewski składa podziękowanie ob. Przewodniczącemu za słowa uznania dla pracy Zarządu Miejskiego. Referując sprawozdanie prac Zarządu Miejskiego mówi o trudnych początkach i stopniowym rozwoju Zarządu. Budżet miejski został przyjęty.

Następny mówca ob. Gruszczyński, naczel. Wydz. Ogólnego, referuje, że Ministerstwo Ziemi Odzyskanych zaleciło utworzenie Komunalnej Kasy Oszczędności w Elblągu. Po ożywej dyskusji Miejska Rada Narodowa miasta Elbląga uchwaliła utworzyć Związek Międzykomunalny do założenia Międzykomunalnej Kasy Oszczędności miasta i powiatu Elbląga i przystąpienia do niego.

Po 10 minutowej przerwie przystąpiono do odczytania wniosków Zarządu Miejskiego w sprawie opłat miejskich i zatwierdzenia uzupełnionych statutów o podatku hotelowym, o godzinach handlu przedsiębiorstw itp., przyczym uchwalono godzinny handel w sklepach, zakładach gastronomicznych i lokalach rozrywkowych jak następuje:

Piekarnie i sklepy rzeźnicze od godz. 7 do 18, sklepy spożywcze i galanterijne od godz. 7 do 18, zakłady gastronomiczne od godz. 8 do 22 również i w święta, nocne lokale z orkiestrą od godz. 8 do 1, również i w święta, owocarnie i kwaciarnie od godz. 8 do 21, również i w święta.

W dalszym ciągu przystąpiono do wyboru wiceprzewodniczącego MRN oraz dwóch członków prezydium. Na stanowisko wiceprzewodniczącego MRN wysuwa Komisja Międzypartyjna ob. Wiśniewskiego Wacława, a na stanowisko Prezydium — powołano ob. Słastnego Anastazego (PPR) i ob. Wojtuściszyna (PPS), które to kandydatury zostały przyjęte bez żadnego sprzeciwu.

Oprócz tego uchwalono uzupełnienie Komisji Kontroli Społecznej, mieszkaniowej, oświatowej, odbudowy i planowania, finansowo-budżetowej, sanitarno-zdrowotnej, Apropowizacyjno-Rolnej, Opieki Społecznej oraz Regulaminowo-prawnej.

W wolnych wnioskach głos zabrali ob. Inż. Cetner, Sobkiewicz, Wiśniewski, Taczanowski, Kaczmarczyk, Reiche i inni, a omawiane sprawy przekazano do opracowania poszczególnym komisjom MRN.

Na zakończenie przewodniczący wyraził uznanie i podziękowanie za owocną pracę tym członkom, którzy odeszli na inne stanowiska.

Sport w Elblągu

WKS — OM TUR 12:1 (5:0)

MKS Olympia — Milicja Obw. 3:1 (1:1)

W czwartek, dnia 9 bm. w dzień rocznicy zwycięstwa odbyły się dwa towarzyskie spotkania piłkarskie na boisku miejskim, w którym to dobrze grająca drużyna Wojskowych zwyciężyła zespół OM TUR 12:1 (5:0), Sędziował dobrze ob. Wiśniewski.

W drugim spotkaniu towarzyskim nowo powstały Miejski Klub Sportowy „Olympia” po pięknej i w pierwszej połowie meczu zwyciężyła grze zwyciężyła drużynę Milicjanców w stosunku 3:1 (1:1) Ofiarne grający Milicjanci nie wytrzymałi w drugiej połowie gry narzuconego tempa, a tylko bramkarz uratował ich od wyższej porażki. Sędziował ob. Walentowski. Publiczności na widowni około 1500 mimo zimnego dnia.

Projekt dekretu o osadnictwie rolnym na Ziemiach Odzyskanych

Warszawa (ZAP). Osadnictwo rolne na Ziemiach Odzyskanych nie ujęte dotąd w ramy ścisłych przepisów ustawodawczych, dokonywało się w trybie bardzo swobodnym, co jak wiadomo przyniosło wiele ujemnych skutków. Sprawa ta domagała się już od dłuższego czasu jaknajrychlejszego uregulowania tak ze względu na ogromną żywotność akcji osadniczej jak i na jej doniosłość ogólnie państwowe znaczenie.

Obecnie problem osadnictwa wiejskiego został w sposób wyczerpujący omówiony i uporządkowany w ramach dekretu, którego projekt opracowała poselska Komisja Ziemi Odzyskanych i Repatriacji. W najbliższych dniach projekt ma być zatwierdzony przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

Sprawy Ziemi Odzyskanych na komisjach KRN

Warszawa (ZAP). Stosunki na Ziemiach Odzyskanych z dnia na dzień ulegają normalizacji. Wszystkie dziedziny życia kolejno zostają ujęte w odpowiednie normy prawne. Troska o jak najrychlejszą stabilizację warunków życia na tych terenach znajduje wyraz również w obradach komisji poselskich Krajowej Rady Narodowej.

Obecnie Komisja Morska i Handlu Zagranicznego opracowuje w porozumieniu z Ministerstwem Żegluga i Han-

projekt dekretu składa się z siedmiu części. Pierwsza omawia zagadnienie funduszu osadnictwa i wyłączenia obszarów nieobjętych osadnictwem. Druga dotyczy wielkości i struktury poszczególnych typów gospodarstw. Część trzecia określa uprawnienia do posiadania działek rolniczych oraz pierwszeństwo do otrzymania ziemi. Część czwarta mówi o formach organizacji przeprowadzenia osadnictwa rolnego oraz zawiera przepisy dotyczące uwłaszczenia osadników. Pozostałe części obejmują zagadnienia związane z kontrolą nad obrotem gospodarstwami oraz omawiają warunki odpłatności na podstawie dekretu o reformie rolnej.

dlu projekt ustawy o osadnictwie rybaków morskich. Ta sama komisja uchwaliła rezolucję wzywającą rząd, aby fundusze własne przedsiębiorstw żeglugowych nie mogły być użyte na inne cele, jak tylko na rozbudowę floty handlowej.

Komisja Spraw Zagranicznych zwróciła się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych o przygotowanie odpowiednich materiałów w sprawie zagadnienia Odry jako granicy zachodniej Polski.

Odra otwarta dla żeglugi

Szczecin (ZAP). Jak wynika ze sprawozdania Państwowego Zarządu Wodnego, Odra na przestrzeni Szczecina — Kostrzyna jest oczyszczona i komunikacja może odbywać się bez przeszkód. Na odcinku tym znajdowało się 30 różnego rodzaju przeszkód, które trzeba było usunąć, lub też umożliwić przez nie przejazdy. Wszystkie to zostało wykonane, jak również po-

mimo poważnych trudności dokonano zagospodarowania tego odcinka. Służba wodna została zorganizowana nawet na zupełnie niezamieszkałych odcinkach. Znaki wodne i sygnalizacja są już ustawione. Obsługa ludzka jest zorganizowana nawet ponad potrzebę (120 proc.), ale za to nie jest fachowa. I w tej bowiem dziedzinie odczuwa się szczególnie brak fachowców.

1.200 koni duńskich otrzyma Pomorze Zachodnie

Szczecin (ZAP). W ramach rozdziału ogólnopolskiego Pomorze Szczecińskie otrzymać ma 1200 koni duńskich, i to już w najbliższym czasie. Wiadomość ta wywołała wśród rolników naszego rejonu duże zadowolenie, a to z tej przyczyny, że konie duńskie cenią się wyżej aniżeli amerykańskie. Konie duńskie przychodzą do Polski zupełnie niezmięcone i zdatne natychmiast do pracy. Dalej konie te są już z zasady do pracy przyzwyczajone i potrafią wykonywać pracę na roli. Zupełnie inaczej przedstawia się sprawa z końmi amerykańskimi. Te ostatnie przychodzą do ras bar-

dzo zmęczone kilkudniowym transportem i po przybyciu muszą przez pewien czas wypoczywać. Konie amerykańskie są z zasady mało oswojone i trzeba je dopiero przyzwyczajać do pracy. Są to konie ze stępów, przyzwyczajone do dużej swobody i niewielkiej ilości pracy, a w każdym razie nie do pracy na roli. W Ameryce służyły one raczej pastuchom do strzeżenia bydła na olbrzymich obszarach pastwisk amerykańskich. Warto tu zaznaczyć, że zarówno konie duńskie, jak i amerykańskie mają być wylądowane już od 1 czerwca w porcie szczecińskim.

Z zebrania organizacyjnego MKS „Olympia” Elbląg

W dniu 11 bm. odbyło się w sali MRN pierwsze zebranie organizacyjne MKS „Olympia”. Zebranie zajął naczelnik Apropowizacyjny, który zobrazował cel i zadanie klubu, poczym przystąpiono do wyboru zarządu, który przedstawia się następująco: Prezesem Klubu wybrano jednogłośnie ob. wiceprezydenta miasta mgr. Bartoszewskiego, na wiceprezesów naczel. ob. ob. Grochowski i „Jana i Gruszczyńskiego Czesława, sekretarzem ob. Siebielec, kapitan sportu wy. ob. Walentowski Brunon, Gospodarz Klubu Fabiański Bolesław oraz ob. Grodzki Ziemek i Lubasiński Stan. — członkowie Zarządu. Następnie przystąpiono do wyboru kierowników sekcji MKS „Olympia” i to: Kier. sekcji piłki nożnej ob. Wdowiak Tadeusz, sekcji lekkoatletycznej ob. Harasimowicz Marian, sekcji tenisowej ob. Walentowski Brunon, sekcji sportów wodnych i pływackich ob. Kossakowski, sekcji gier sportowych i szach, oraz sekcji turystyczno-rozrywkowej ob. Szarkowski, Stędziba i dom Klubu mieści się przy ulicy Królewieckiej 142 w gmachu ośrodka WF i PW. Zgłoszenia chętnych dalszych sportowców oraz miłośników tegoż klubu, przyjmie aż do chwili urzędowania swej stałej siedziby klubu, sekretarka ob. Siebielec w Zarządzie Miejskim, Wydz. Wojskowy, wzgl. u Kapłana Sportowego ob. Walentowskiego pokój 24. Nowemu klubowi na terenie miasta Elbląga z swej strony życzymy owocnej pracy oraz zaszczytnych wyników na niwie sportowej.

Bołeczka Wybrzeża

(Ze sprawozdania delegata Rządu dla Spraw Wybrzeża inż. E. Kwiatkowskiego na posiedzeniu Prezydium KRN).

Jedną z podstawowych bołeczek Wybrzeża, jest ludność niemiecka, która przestała już dziś stanowić jakikolwiek element pozytywny, jeżeli chodzi o pracę. Przeciwnie, są podstawą do przypuszczenia, że Niemcy posuwają się aż do dokonywania sabotaży i dlatego jak najszybsze ich usunięcie jest sprawą niecierpiącą zwłoki.

Dużą uwagę musimy również zwrócić na jak najszybsze polepszenie bytu robotników i pracowników na Wybrzeżu, aby umożliwić im normalną pracę.

Dla uaktywnienia życia w wielu miastach Wybrzeża koniecznym jest rozwój turystyki oraz tworzenie regionalnych gałęzi przemysłu miejscowego. Należałoby też usprawnić komunikację międzyimiastową na całym Wybrzeżu, przede wszystkim drogą wodną. Wszystkie te zadania powinien podjąć Związek Gospodarczy Miast Morskich, który znajduje się w stadium organizacji. Przewiduje się zwolanie w lecie do Gdańska zjazdu przedstawicieli miast Wybrzeża, który będzie posiadał duże znaczenie nie tylko gospodarcze, ale i polityczne, stanowiąc silne podkreślenie morskiego charakteru Polski.

Wiele pozostaje jeszcze do zrobienia na Wybrzeżu. Istnieje dużo braków i niedociągnięć. Obserwuje się wielkie trudności w synchronizacji wszystkich elementów życia gospodarczego, jak transport, urządzenia przeładunkowe, energetyka, kwestia mieszkaniowa i apropowizacyjna. Należy jednak wyraźnie stwierdzić, że Wybrzeże Polskie wyszło z początkowego martwego okresu i pulsuje już bujnym życiem.

Program audycji Polskiego Radia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

SOBOTA, 18 maja

5.57 — Sygnał czasu i pieśń. 6.00 — Kalendarz historyczny. 6.05 — Muzyka lekka. 6.15 — Poranna rozmowa ze słuchaczami. 6.30 — Muzyka lekka. 6.45 — Dziennik poranny. 7.05 — Program na dzień bieżący. 7.10 — Gimnastyka poranna. 7.20 Muzyka lekka z płyt. 7.45 — Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego. 7.50 — Muzyka poranna. 8.30 — Życie gospodarcze. 8.35 — Wiadomości gospodarcze. 8.45—9.10 — Skrzynka poszukiwania rodzin. 11.57—12.05 — Sygnał czasu i hejnał. 12.05 „Na ziemiach odzyskanych”. 12.20 — Muzyka. 12.40 — Życie narodów słowiańskich. 12.55 — Muzyka. 13.50 — „10 minut poezji”. 14.00 — Dziennik popołudniowy. 14.30 — Informacje ogólnopolskie. 16.00 — Słuchowisko dla dzieci. 16.30 — Muzyka. 16.55 — Reportaż 17.10 — Muzyka. 17.50 — „Odbudowujemy Warszawę”. 17.55 — Audycja wojskowa. 18.10 — Reportaż dźwiękowy. 18.25 — Wędrowka z mikrofonem. 18.35 — „Młodzi mówią”. 19.00 — Muzyka lekka. 19.30 — Dziennik wieczorny. 20.00 — Audycja literacka. 20.30 — Muzyka lekka. 21.00 — Audycja dla Polaków zagranicą. 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 21.50 — Pogadanka sportowa. 22.00 — Audycja rozrywkowa. 22.15 — Orkiestra taneczna. 23.00 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.25 — Program na jutro. 23.35 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 24.00 — Hymn.

Kronika

— Zebranie członków Związku Zaw. Samorz. Teryt. i Użytk. Publ. — Oddział w Grudziądzu odbędzie się w dniu 18 maja br. o godz. 13 w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej. Na porządku obrad m. in. podjęcie uchwały w sprawie subskrypcji PPOK. Zrząd uprasza o punktualne i konieczne przybycie.

— Tow. Sportu Wędkarskiego urządza w dniu 19 maja br. swe tradycyjne wędkowanie o tytuł Króla Wędkarskiego, które się rozpocznie o godz. 14 koło Góry Zamkowej.

— Nabożeństwo prawosławne odbędzie się w niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 10 w kaplicy prawosławnej przy ul. Legionów 51.

— Zebranie plenarne Zrzeszenia Kupców w Grudziądzu odbędzie się w piątek, dnia 17 maja br., o godz. 19 w lokalu Resursy Kupieckiej przy ul. Szewskiej 13. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy branżowe i organizacyjne. Na zebranie to przybędą wizytatorzy z Zarządu Głównego Związku w Bydgoszczy.

UZUPEŁNIENIE

W sprawozdaniu z uroczystości 1 Maja zostało podanych kilka nazwisk starych tow. partyjnych, którzy przyczynili się do rozwoju Partii na terenie Grudziądza. Przytem nie świadomie pominięto tow. jak Szulca Michała Ubowskiego Michała i już nie żyjących Kurzyńskiego Bernarda, Jarmundowicza Jana i Skrzynieckiego Józefa, który został w lagrze przez Gestapowców zamordowany.

Towarzysze ci zajmowali okresami czołowe miejsca w ruchu partyjnym i w imię sprawiedliwości należy się także i o nich wspomnieć.

Grodzki Komitet PPS — Szalucki, prezes

PODZIĘKOWANIE

W imieniu Komitetu Obchodu uroczystości 1-szej rocznicy wyzwolenia miasta Grudziądza, na podstawie uchwały plenum Rady z dnia 26. 4. 46 r. (uchwała Nr. kol. 100) składamy podziękowanie wszystkim tym, którzy przyczynili się do prac organizacyjnych tej uroczystości, a w szczególności: Straży Pożarnej z kierownikiem ob. Zabrockim, Kmdt. PW i WF por. Poterackiemu, Naczelnikowi ZM ob. Rydzynskiemu, redaktorowi Nowińskiemu, Naczelnikowi ZM ob. Spychalskiemu, syndykowi Niewiakovskiemu, Związkowi Zawod. Muzyków z prezesem Zwierzchowskim i wiceprezesem ob. Zielińskim, oraz ob. Jazłowskiemu za bezinteresowne wykonanie dyplomu dla honorowego Obywatela miasta Grudziądza Premiera Osóbki-Morawskiego.

Prezydent Miasta — Fr. Mówiński
Przewodniczący M. R. N. — R. Zarzycki

Na M. K. O. S.

W dniach od 6 do 13 maja br. na rzecz MKOS wpłacił:

F-ma Wojak i S-ka 250; f-ma Żubek 200; Drogeria „Alchemia” 200; Zalewski „Bodega” 150; ob. ob. Rutkowski, Mierzejewski, Krzewiński, Kierzkowski, Gasiorowski, Barwicki, Sowa, Stankiewicz po 100; ob. ob. Jagodzińska, Nalaskowski, Grzegorzczak, Restauracja „Josca”, Skłodowski, Kołodziejczak, Stempliński, Zboralski, Pokora, Szczerbicki (apteka), Czarnecki, Kwaśniewska, Monka, Gackowa, Janca, Sobisz (kawiarnia), „Ogniw” (skład papieru) po 50 złotych.

Poza tym szereg osób i firm wpłaciło mniejsze sumy.

Z powiatu

Wyszabrowała majątek w pow. Grudziądzkim i ulotniła się do Olsztyna

Akcja osiedlenia repatriantów natrafiała od samego początku na wiele trudności.

Gospodarstwa poniamieckie były w większej części zajęte i uprawiane przez ludność miejscową, która trzeba przyznać pracowała na nich bardzo wydajnie. Z chwilą coraz większego napływu repatriantów Powiatowa Komisja Osiedleńcza osiedlała ich na wyżej wspomnianych gospodarstwach, kierując się ściśle przepisami Urzędu Wojewódzkiego i warunkami miejscowymi, które nieraz były naprawdę trudne do pokonania i niesprawiedliwego rozstrzygnięcia.

Większa część osadników z miejsca zabrała się do racjonalnej pracy, wykazując wiele chęci i zapału, żyła się z ludnością miejscową i czuje się zupełnie szczęśliwa.

Niestety znaleźli się i tacy, którzy, nie dość, że nie zabrali się z miejsca do dzieła, ale zaczęli po prostu od pierwszej chwili szabrować.

Do takich kombinatorek należy niej. **Jadwiga Kozłowska, repatriantka z Brześcia nad Bugiem**, osiedlona w pałacu w Lśnowie, gm. Świecie, Kozłowska z miejsca zaczęła szabrować czym i gdzie się dało.

Maszyny rolnicze z gospodarstwa usunęła i prawdopodobnie sprzedała. Po tym zaczęła zdobywać za wszelką cenę inwen-

Świat pracy w dziele odbudowy Ojczyzny!

Z inicjatywy sekretarza Związków Zawodowych tow. Sędzickiego odbyło się dnia 14 bm. zebranie poszczególnych oddziałów Związków Zawodowych w sprawie udziału świata pracy w subskrypcji Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Zebraniu przewodniczył prezes Związku Zawodowego Pracowników Samorządowych i Użyteczności Publicznej mgr. Michałik. Po bardzo ożywionej dyskusji, treścią której było stwierdzenie, że świat pracy, mimo ciężkiej sytuacji materialnej, nie uchylił się od czynnego udziału budowy zniszczonego kraju — ustalono następujące normy pożyczki:

— Przy dochodzie miesięcznym do zł 1.500 — zł 100; przy dochodzie miesięcznym do zł 2.500 — zł 250; przy dochodzie powyżej zł 2.500 — zł 500.

Pożyczka płatna jest w czterech ratach miesięcznych począwszy od 1 czerwca rb.

Zebranie powzięło uchwałę, ażeby prezydium Powiatowej Rady Związków Zawodo-

wych zwróciło się do wszystkich swych członków, by nikt nie uchylił się od wzięcia udziału w subskrypcji pierwszej pożyczki Polskiej Demokratycznej.

Liczymy na własne siły i na nich jedynie budować możemy.

Nawiązując do powyższego komunikujemy, że w dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie prezydium Miejskiego Komitetu PPOK na którym normy subskrypcji pożyczki zostały zmienione. — Definitywnie więc przedstawiają się następująco:

— Przy dochodzie do 3.500 zł miesięcznie — 500 zł; przy 5.000 zł — 1.000 zł; przy 8.000 zł — 2.000 zł; przy 12.000 zł — 3.000 zł.

— Przy dochodzie do 15.000 zł — 50%

Świat pracy który zawsze był przykładem patriotycznego poświęcenia, dziś nie zawiedzie również. Wierzymy w to, albowiem w narodzie tkwi zdrowy pierwiastek miłowania Ojczyzny.

Kursy dla pracowników społecznych

Zarząd Główny Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci zawiadamia, że z dniem 20 maja 1946 r. organizuje kurs pracowników kolonialnych.

Kandydaci(cki) na kurs winni mieć ukończone gimnazjum ogólnokształcące lub równorzędną szkołę zawodową. W wyjątkowych wypadkach, jeśli kandydat(ka) odznacza się zdolnościami organizacyjnymi i wychowawczymi uwzględnione będzie niższe wykształcenie.

Blizszych informacji udziela miejscowy oddział RTPD.

Zarząd Główny Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci podaje do wiadomości, że w jesieni rb. pragnie uruchomić roczną szkołę ogrodniczo-rolną, ze specjalnym uwzględ-

Z Urzędu Stanu Cywilnego

Od 1—10 maja 1946 r. zarejestrowano:

Urodzenia: Rzeźnik Kazimierz Pawski, syn; ślusarz-mechanik Franciszek Mazur, syn; inżynier rolny Wincenty Magoń, córka; handlarz demokracji Wład. Borys, córka; robotnik Bernard Kwiatkowski, córka; stożarz Aleks. Ziółkowski, syn; ślusarz Józef Mischker, syn; elektryk Paweł Tischer, córka; blacharz Władysław Zórawski, syn; formiarz Franciszek Czapiewski, syn; muzyk Wiktor Jędrzejewski, syn; szewc Marceli Gronau, syn; kier. Oddz. Inform. i Prop. Stanisław Obrebski, syn; robotnik Bernard Werner, córka; technik-mechanik konstr. Leon Szumowski, syn; organista Tadeusz Gust, córka. — 2 urodzenia ślubne pici żeńskie.

Śluby: Kupiec Wacław Zaborowski i Aniceta Wiktoria Ziółkowska, oboje z Grudziądza; fryzjer Jan Janowski i Urszula Teresa Trzybińska, oboje z Grudziądza; muzyk Aleks. Gołębiński i Gertruda Linka, oboje z Grudziądza; kupiec Henryk Borowicz i Urszula Halina Fijałkowska, oboje z Grudziądza; malarz Zygmunt Pawski i Maksyma Giżewska, oboje z Grudziądza; piekarz Władysław Łukasik i Helena Szatkowska, oboje z Grudziądza; ślusarz Jan Wiśniewski z Piły i Zofia Marianna Skamierska z Grudziądza; malarz Józef Sakierski i Lucja Ronkowska, oboje z Grudziądza; kolejarz Józef Klimicki z Womny, pow. Lubawa i Anna Klinicka z domu Zakowska z Grudziądza.

nieniem wychowania społeczno-pedagogicznego w duchu RTPD.

Zostaną uruchomione dwa kursa: na kurs niższy — przyjmuje się uczniów i uczennice po ukończeniu 6 klas szkoły powszechnej, na kurs wyższy — przyjmuje się uczniów i uczennice po ukończeniu 4 klas gimnazjum (mała matura).

Pierwszeństwo do zapisu do szkoły mają wychowankowie RTPD.

Szkoła ogrodniczo-rolnicza zostanie otwarta w jednym z ośrodków rolnych RTPD i uczniom tej szkoły Zarząd Główny RTPD zapewni bezpłatną naukę i pełne utrzymanie.

Po ukończeniu szkoły, warunkowe jest przyjęcie posady w ośrodkach RTPD.

Blizszych informacji w powyższej sprawie udziela również miejscowy oddział RTPD.

Zgony: Ingrid Kuźmińska, 3 lata; wdowa Anna Kostewicz z domu Olińska, 75 lat; ślusarz Władysław Janikowski, 27 lat; robotnik Franciszek Kaznowski, 57 lat; robotnik Józef Kierzkowski, 52 lat; wdowa Maria Chyła z domu Hoffmann, 72 lata; podoficer Jan Domajski, 36 lat; Krystyna Magoń, 5 godzin; wdowiec Władysław Jabłoński, 71 lat; wdowiec Józef Abramowski, 66 lat; Kunegunda Grajkowska z domu Bohler, 55 lat; wdowa Salomea Kaźmierska z domu Karska, 53 lat; Franciszka Janz z domu Suchetka, 75 lat; piekarz Jan Krzywdzinski, 46 lat; urzędnik kolejowy Jan Salkowski, 44 lata; rolnik-agronom Antoni Korsak-Przydatko, 55 lat; urzędnik Bernard Szkodowski, 52 lata; ogrodnik Kazimierz Murant, 45 lat; rentbiorca wdowiec Rudolf Karczewski, 80 lat; rolnik Franciszek Brzeziński, 26 lat; Barbara Lewandowska, 1 miesiąc; Franciszka Rehmus z domu Chmielecka, 68 lat; wdowa Joanna Szczepańska z domu Linowiecka, 64 lata; wdowa Anna Lewandowska z domu Iwanowicz, 53 lat; wdowa Katarzyna Arendarska z domu Sentkowska, 76 lat; właśc. domu Jan Piekarski, 74 lat; Antonina Laazer z domu Piątkowska, 72 lata; Hermann Wolter, 61 lat; rzeźnik Jan Link vel Linkowski, 25 lat.

Komunikat

Na mocy „Dekretu” z dnia 30. 11. 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. Ust. R. P. Nr. 57 poz. 322), oraz rozporz. Min. Aprop. i Handlu z dn. 23. 2. 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 83) w sprawie wykonania dekretu z dnia 30. 11. 1945 r. — wyzwa się wszystkie osoby, prowadzące przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego i to restauracje, bary, bufety, paszteciami, kawiarnie, cukiernie, winiarnie, stolówki prywatne do złożenia w terminie do 1. 6. 1946 r. w Wydziale Apropozycji i Handlu (pokój 114) pisemnego podania o przyznanie koncesji.

W podaniu należy podać:

- nazwę przedsiębiorstwa,
- rodzaj przedsiębiorstwa,
- miejsce przedsiębiorstwa,
- nazwisko i imię właściciela przedsiębiorstwa,
- nazwisko i imię kierownika, jeżeli właścicielem jest osoba prawna.

Do podania należy dołączyć:

- dowód stwierdzający posiadanie przez kandydata przygotowania fachowego lub praktyki zawodowej,
- szczegółowy plan pomieszczenia przedsiębiorstwa, oraz opis istniejących, lub projektowanych urządzeń.

Osoby, które nie wniosą w przepisany termin podania o koncesję, pozbawione zostaną prawa dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa gastronomicznego.

PREZIDENT MIASTA

1897) Mówiński.

KUPIE opony do traktora lub duże opony samochodowe. Smeja, Sobieskiego 7. (737)

SPRZEDAM radio 5 lamp. Skład kolonialny, ul. Groblowa 15. ()

ZAMIENIĘ ubranie czarne na rower lub sprzedam je. Piłsudskiego 114. (735)

Wielki festyn na odbudowę kościoła

— Wielki festyn odbędzie się w niedzielę dnia 19 maja „Pod Dębem” (Wielkie Tarпно) kościoła. W programie: O godz. 3 koncert w ogrodzie, przedstawienie amatorskie pt. „Kajcio”, deklamacja, występ „Latarnia Morska”, loteria fantowa, wędkowanie, strzelanie do tarczy o nagrody, jazda konna i wiele innych ciekawych niespodzianek.

Własny tam, bogato zaopatrzony bufet. O godz. 8 wiecz. zabawa taneczna przy dźwiękach doborowej orkiestry.

Ze sportu

Konsolidacja sportu robotniczego na Pomorzu

Wszystkie robotnicze kluby sportowe na Pomorzu jednoczą się w Związek Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych ZRSS. Okręg pomorski będzie miał siedzibę w Bydgoszczy. ZRSS zrzeszy wszystkie kluby i sekcje sportowe, oparte o ideowe organizacje młodzieżowe i o poszczególne związki zawodowe. Okręg pomorski zjednoczy przypuszczalnie ponad 40 klubów sportowych, z ogólną ilością kilku tysięcy zawodników, uprawiających wszystkie działy sportu. Złączone w jednolity związek kluby te stanowią będą decydującą siłą w ogólnym ruchu sportowym na Pomorzu. W najbliższym czasie odbędzie się ogólna konferencja okręgowa wszystkich klubów pomorskich, na której utworzone zostanie władze związkowe.

TABELA ROZGRYWEK PIŁKARSKICH POMORSKIEJ A-KLASY po niedzielnych rozgrywkach

1. KKS Brda, Bydgoszcz	5	8:2	21:8
2. BKS Polonia, Bydgoszcz	6	8:4	15:7
3. KKS Orleń, Aleksandrów	6	7:5	13:12
4. KKS Wiśła Grudziądz	6	6:6	18:14
5. KKS Pomorzanie, Toruń	6	6:6	14:13
6. KS Cuiavia, Inowrocław	6	5:7	13:13
7. KS Chojniczanka, Chojnice	5	3:7	7:1
8. KS Pułaczanka, Żnin	6	3:9	10:30

Czytajcie i rozpowszechniajcie prasę socjalistyczną

W dniu 18. 5. 1946 o godz. 16 nastąpi otwarcie pięknego ogrodu

„Kawiarni - Cukierni „Ziemiańskiej” w Kwidzynie

na które Szanownych Gości uprzejmie zaprasza

Gospodarz

Dobrowa orkiestra w nowym składzie!
Tańce w ogrodzie i lokalu!

Poważne przedsiębiorstwo na terenie miasta Grudziądza poszukuje biegłej stenotypistki

Oferty pod nr. 129.

Dnia 15. 5. zostawiłem w Spółdzielni Spoż. Nr. 3 przy ul. Wybickiego 6-8 portfel z dokumentami na nazwisko Gerhard Siegmüller, Pana, który je omyłkowo zabrał, proszę o złożenie ich w Spółdzielni (1901)

KWIDZYŃ

ZARZĄDZENIE

Na podstawie rozporządzenia Urzędu Pełnomocnika Obwodowego R. P. Ref. Zdrowia w Kwidzynie, z dnia 8. 5. 46 r. L. dz. 2-46, zarządzam co następuje:

Wszyscy pracownicy zakładów gastronomicznych (bufetowe, kelnerzy, kelnerki, personel kuchenny), sklepów spożywczych, zakładów fryzjerskich, wytwórni produktów spożywczych, piekarń i t. p. na terenie miasta Kwidzyna podlegają obowiązkowemu badaniu lekarskiemu.

Badania odbędą się w środy i czwartki od dnia 16—30 maja br. w Miejskim Ośrodku Zdrowia przy ulicy 1 Maja, od godz. 12 do godz. 14.

Oplata za badanie i wydanie świadectwa wynosi 180 zł

Osób, nie mogących się wykazać w powyżej wymienionym terminie świadectwem lekarskim, nie wolno zatrudniać w wyżej wymienionych zakładach.

Niestawienie się do badania będzie eurowo karane.

Burmistrz

(—) inż. H. Chmielewski

MALBORK

POTRZEBNY pomocnik szewski od zaraz. Zgł. Zakład szewski Mirowski Wład., Malbork, ul. Jasna 15. (1899)

E 07704

Wydawca: Komitet P. P. S. Grudziądz.
Adres Redakcji: Grudziądz, Małogroblowa 2.
Telefony: Administracja 1215,
Redakcja 1319,
Dyrektor drukarni 1310.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne za wyraz 5 zł., dla poszukujących pracy i rodzin. 3 zł. Tłusty druk 100% drożej. Zwykle za tekstem 8 zł. za 1 mm jednolamowy, w tekście 15 zł. za 1 mm jedno. Urzędowa, przetargi, nekrologi: 5 zł. za 1 mm jedno. Komunikaty organizacji zawodowych i społ. (w tekście) i zł. za wyraz. Za terminowe ogłoszenie nie przyjm. się odpowiedzialności. Abonament miesięczny 30,— zł.